

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: *Ma alakul meg a budapesti városi tanács*

Cím: *és tizenkilenc megyei tanács*

Forrás: *Szép nap*

1957. VI. 15.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. fűz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy:

352. 052. 0

Hely:

Bp

Idő:

" 1950 "

Személy:

Helyszám:

Ma alakul meg a budapesti városi tanács és tizenkilenc megyei tanács

Rendelet szabályozza a tanácsok végrehajtóbizottsága titkárságának és osztályainak szervezetét és feladatait

Ma alakulnak meg ünnepélyes külsőségek között a megyék székhelyein a megyei tanácsok, Budapesten pedig a budapesti városi tanács. Dolgozó népünk nagy örömmel és lelkesedéssel fogadja a tanácsok megalakulását és

nagy várakozással tekint munkájuk elé.

A Magyar Közlöny szerdai száma több rendeletet közöl a megyei tanácsok és a budapesti városi tanács megalakulásával kapcsolatban.

A budapesti városi tanács és a megyei tanácsok osztályai

A budapesti városi és megyei tanácsok végrehajtóbizottsága titkárságának és osztályainak belső szervezetét és ügykörét szabályozó rendelet kimondja, hogy a budapesti városi tanács végrehajtóbizottsága mellett titkárságot, a végrehajtóbizottság hivatali szervezete keretében pedig a következő osztályokat kell felállítani: I. pénzügyi, II. terv- és statisztikai, III. igazgatási, IV. ipari, V. kereskedelmi, VI. mezőgazdasági, VII. építészeti, VIII. közlekedési, IX/a oktatási és népművelési, X. közegészségügyi és népjóléti, XI. munkaerőgazdálkodási, XII. lakásgazdálkodási osztályt.

A megyei tanács végrehajtóbizottsága mellett titkárságot és a követ-

kező 11 osztályt kell felállítani: I. pénzügyi, II. terv- és statisztikai, III. igazgatási, IV. ipari, V. kereskedelmi, VI. mezőgazdasági, VII. építészeti, VIII. közlekedési, IX/a oktatási és népművelési, X. közegészségügyi és népjóléti, XI. munkaerőgazdálkodási osztályt. Fejér, Heves, Somogy, Tolna és Zala megyében az ipari és kereskedelmi osztályokat egy osztály keretében kell megszervezni.

Az osztályok megalakulásával egyidejűleg megszűnnek a következő szervek: Budapest fővárosban: a fővárosi önkormányzat összes szervei, a kerületi szervek kivételével, a fővárosi pénzügyigazgatóság, Országos Tervhivatal fővárosi kirendeltsége, Fő-

városi Statisztikai Hivatal, budapesti tankerületi főigazgatóság, Munkerő-tartalékok Hivatala budapesti főigazgatósága, valamint mindazok a szervek, amelyek az új osztályok szervezetébe olvadnak be.

Meigyékben: a főispáni állás és a megyei önkormányzat összes szervei, a pénzügyigazgatóság, megyei számvevőség, Országos Tervhivatal kirendeltsége, Központi Statisztikai Hivatal kirendeltsége, kereskedelmi igazgatóság, mezőgazdasági igazgatóság, megyei főhivatal, állami mezőgazdasági gépüzem megyei központja, államépítészeti hivatal, tankerületi főigazgatóság, megyei népművelési központ, sportfelügyelőség, tisztifőorvos, szociális felügyelőség és a Munkaerőtartalékok Hivatala főigazgatósága.

A titkárság általában a következő feladatokat látja el: személyzeti ügyek, ellenőrzés és információ, a tanács és a végrehajtóbizottság adminisztrációja, fegyelmi ügyek, a tanács és a végrehajtóbizottság sajtó- és egyéb propagandaügyei.

A rendelet szabályozza az osztályok ügykörét.

AZ I. PÉNZÜGYI OSZTÁLY ügykörébe tartozik egyebek között az

alsóbbfokú hatóságok pénzügyi szerveinek irányítása és ellenőrzése, a költségvetési, valamint a vállalati pénzügyi és hitelkeretek felosztása, a közadók beszedésének és behajtásának irányítása és ellenőrzése.

A II. TERV- ÉS STATISZTIKAI OSZTÁLY ügykörébe tartozik a tanács alá sorolt egységek tervkészítésének irányítása, ezek terveinek összehangolása, felülvizsgálása, ellenőrzése, azonkívül a Központi Statisztikai Hivatal által rendelkezésre bocsátott összesítő adatok helyi szempontból való kiértékelése.

A III. IGAZGATÁSI OSZTÁLY ügykörébe tartozik a többi között az alárendelt végrehajtóbizottságok igazgatási osztályának közvetlen felügyelete, az anyakönyvi felügyelet másodfokon való ellátása, az egyesületek fölötti felügyelet gyakorlása, a honvédelmi igazgatással kapcsolatos ügyek, a kihágási ügyintézés, a tanács és a végrehajtóbizottság, valamint a tanács irányítása alá tartozó vállalatok jogi képviselése.

A IV. IPARI OSZTÁLY az alája tartozó vállalatokat irányítja és ellenőrzi, a kisipari szövetkezetek feletti felügyeletet és ellenőrzést gyakorol, az iparhatósági ügyeket és a kisipar ügyeit intézi, ideértve a kisipar anyagellátását is.

AZ V. KERESKEDELMI OSZTÁLY ügykörébe tartozik a többi között Budapest, illetve a megye áruellátási tervének elkészítése, valamint az áruellátás biztosítása, a közületi kiskereskedelmi és szolgáltatási vállalatok

megszervezésének és működésének irányítása és ellenőrzése, felügyelet a magánkereskedelem működése felett, a terménybegyűjtéssel, továbbá a mezőgazdasági termékek, termények, élelmiszerek, élőállatok felvásárlásával és forgalmával kapcsolatos feladatok végrehajtásának megszervezése, irányítása és ellenőrzése.

A VI. MEZŐGAZDASÁGI OSZTÁLY ügykörébe tartoznak általában a mezőgazdasággal kapcsolatos ügyek, beleértve a termelőszövetkezetek, a gép- és traktorállomások ügyeit és az alsó- és középfokú szakoktatási ügyeket, továbbá a tanács alá tartozó mezőgazdasági vállalatok irányítása és ellenőrzése.

A VII. ÉPÍTÉSÜGYI ÜGYOSZTÁLY ügykörébe tartozik Budapesten a városrendezés és tervezés irányítása és felügyelete, az építési beruházási terv elkészítése, a városi tanács alá tartozó építési anyagtermelő és kivitelező vállalatok irányítása és ellenőrzése, az osztály ügykörébe tartozó vállalatok pénzügyi terveinek felülvizsgálata, a városi kerületi építészeti szervek feletti felügyelet gyakorlása, másodfokú építészeti jogkör keretében a szakfeladatok végzése.

A VIII. KÖZLEKEDÉSI OSZTÁLY a tanács alá rendelt közlekedési, mélyépítő, víz- és csatornázási vállalatok irányításával és ellenőrzésével, a városi

közlekedési irányításával, valamint a közlekedési hálózat fejlesztésével kapcsolatos feladatokat látja el. Az osztály ügykörébe tartozik még a közlekedési és mélyépítési hatósági ügyek ellátása, valamint az ár- és belvízvédelem.

A IX/A OKTATÁSI OSZTÁLY feladatai közé tartozik az általános iskolák és a középiskolák vezetése, az oktatás és az oktató személyzet irányítása, a középiskolák szakosítása, új általános iskolák, középiskolák, napközi otthonok létesítésének, összevonásának, megszüntetésének felülbírálása, a pedagógusok továbbképzése, a sport és Munkára, Harcra Kész Mozgalom ügyei, valamint az iskolák testnevelésének szakirányítása.

A IX/B NÉPMŰVELÉSI OSZTÁLY irányítja és ellenőrzi a tanács hatáskörébe tartozó népművelési szervek és intézmények tevékenységét, irányítja és ellenőrzi az iskolán kívüli népművelési tevékenységét, a főváros kezelésében lévő színházak, szórakoztatóhelyek működését, gondoskodik az emlékművek, emléktáblák felállításáról és karbantartásáról.

A MEGYEI IX. OKTATÁSI ÉS NÉPMŰVELÉSI OSZTÁLY ügyköre általában hasonló a Budapesten szervezendő osztály ügyköréhez.

A X. KÖZEGESZSÉGÜGYI ÉS NÉPJÓLETI OSZTÁLY ügykörébe tartozik általában a lakosság megbetegedését megelőző intézkedések, a fertőző betegségek, járványok elleni védekezés, anya-, csecsemő- és kisdévedelem irányítása és ellenőrzése, a kórházak, egészségügyi intézetek, intézmények, ipari és mezőgazdasági munkaegészségügy, balkezelet, sportegészségügy irányítása és ellenőrzése, a szociális igazgatás kérdései, beleértve a gyógy- és üdülőhelyi igazgatást, gyámügyi feladatok ellátása, a hadigondozás tennivalóinak ellátása.

A XI. MUNKAERŐGAZDALKODÁSI OSZTÁLY felügyeletet gyakorol az ipari tanulóiskolák és tanulóotthonok felett, megállapítja, nyilvánítja és munkábaállítja a munkaerőfeleslegeket. Felügyeletet gyakorol a tanács alá tartozó vállalatok munkaerőgazdálkodása felett.

A XII. LAKASGAZDALKODÁSI OSZTÁLY feladata Budapesten a lakáspolitikai ügyek irányítása és ellenőrzése, a lakásügyek elbírálása másodfokon, a Budapesti Ingatlankezelő Központ elvi irányítása.

A közalkalmazottakat a tanácsok végrehajtóbizottságai nevezik ki

A minisztertanács 161/1950. számú rendelete kimondja, hogy a végrehajtóbizottság nevezi ki, illetőleg alkalmazza a titkárság és az osztályok alkalmazottait, a tanács közvetlen feladata alá tartozó óvodák, általános és középiskolák, valamint kollégiumok nevelő és egyéb alkalmazottait, a tanács közvetlen irányítása alá rendelt egyéb szervek (intézmények, vállalatok) vezetőit és a vezetők helyetteseit.

A budapesti városi és a megyei tanácsok mellett működő osztályok osztályvezetőinek kinevezéséhez a szakminiszter előzetes jóváhagyása szükséges. A járási, városi és kerületi tanács melletti működő osztályok osztályvezetőinek kinevezéséhez a közvetlen felettes végrehajtóbizottság előzetes jóváhagyása szükséges. Az alkalmazottak áthelyezésére és elbocsátására az a szerv jogosult, amelyik az állás betöltésére illetékes.

A közalkalmazottakat tehát ezentúl nem a miniszterek, hanem a helyi tanács végrehajtóbizottságai nevezik ki.

A minisztertanács 159/1950. számú rendeletével megállapította a közszolgálati alkalmazottak új fegyelmi szabályzatát is. A hadigondozás ügyintézéséről szóló új rendelet a megyei tanácsok hatáskörébe utalja a hadigondozási ügyek végső elbírálását. A tanácsok intézik ezenkívül a hadigondozottak személyét érintő ügyeket

is (gondozási igények, pénzellátás engedélyezése). A rendelet megjelenése előtt valamennyi elsőfokú határozatot felterjesztették a népjóleli minisztériumba jóváhagyásra. Az elintézés legtöbbször hosszadalmas, fölöslegesen bürokratikus volt. A rendelet kibocsátásával a hadigondozottak ügyeinek elintézése jelentősen meggyorsul.

Megszűnik az árvaszék

A minisztertanács rendeletét bocsátott ki a gyámügyi kérdések szabályozásáról is. A rendelet megszünteti az idejétmúlt árvaszék intézményét és hatáskörét más szervekre ruhazza át. Jellemző az árvaszék intézményére, hogy a legutolsó szervezeti rendelkezés még 1870 előtt történt. A rendelet szerint a vitás jogi ügyek a bíróság elé kerülnek. Ezentúl például a bíróság fog intézkedni a kiskorú gyermekek elhelyezése és tartása, nagykorú személy gondnokság alá helyezése, szülői hatalom megszüntetése kérdésében. Annak a kérdésnek eldöntése tehát, hogy a szülők válása esetén kinél legyen a gyermek a jövőben, a bíróság hatáskörébe tartozik. Egyéb gyámügyi kérdéseket a végrehajtóbizottság közegészségügyi és népjóleli osztályai intézik.

A gyámügyekben csak egyfokú jogorvoslat lesz, mégpedig a másodfokú felügyelőhatósághoz: a megyei tanács

végrehajtóbizottságához, illetve a budapesti városi tanács végrehajtóbizottságához.

A belügyminiszter az anyakönyvi ügyekre vonatkozó rendeletben újra szabályozta az anyakönyvi eljárást. Anyakönyvi ügyekben a felügyeleti teendőket ezentúl a végrehajtóbizottságok fogják ellátni, például az utólagos vagy új bejegyzés esetében a végrehajtóbizottság fog rendelkezni.

Az anyakönyvi ügyekben is az általános elveknek megfelelően csak egyfokú jogorvoslatnak lesz helye.

Ezek a rendeletek a megyei tanácsok és a budapesti városi tanács megalakulásának napján, vagyis ma lépnek hatályba. A rendeletek azzal, hogy számos hivatalt megszüntetnek és ezek hatáskörét a tanácsokra ruhazzák át, meggyorsítják és olcsóbbá teszik az ügy intézését.